

Brandbaar

Van Jane Casey verscheen eveneens bij uitgeverij Anthos

*Spoorloos*

Jane Casey

# Brandbaar

Vertaald door  
Iris van der Blom

Anthos|Amsterdam



De vertalers ontvingen voor deze vertaling een werkbeurs van  
het Nederlands Letterenfonds.

ISBN 978 90 414 1534 9

© 2010 Jane Casey

© 2011 Nederlandse vertaling AmbolAnthos *uitgevers*,

Amsterdam en Iris van der Blom

Oorspronkelijke titel *The burning*

Oorspronkelijke uitgever Ebury Press,

een imprint van Ebury Publishing

Omslagontwerp Studio Jan de Boer

Omslagillustratie © Michael Prince/Corbis/Hillcreek Pictures

Foto auteur Eliz Huseyin

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers n.v., Antwerpen

Voor Philippa



De zekerheid te sterven gaat gepaard met vele onzekerheden, aangaande tijd, wijze waarop en plaats.

– Sir Thomas Browne, *Urn Burial*

Een stoffelijk overschot dat na een brand is geborgen stelt de onderzoeker voor vergelijkbare problemen als een stoffelijk overschot dat uit water is geborgen. In beide gevallen is de integratie van informatie die is verkregen uit onderzoek van de vindplaats, onderzoek van de resten en de achtergrond van de overledene van zeer groot belang.

– Derrick J. Pounder





Ze had tegelijk met de anderen naar huis moeten gaan.

Kelly Staples staarde in de spiegel vol barsten en verweerde plekken naar haar spiegelbeeld en probeerde te begrijpen wat ze daar zag. Het gezicht dat haar loensend aankeek kon toch niet haar eigen gezicht zijn? Haar mascara was uitgelopen, waardoor er donkere vegen met kleine zwarte stipjes onder haar ogen zaten, die maar niet verdwenen, hoe hard ze ook wreef. Rondom haar neus en op de huid van haar voorhoofd, die er droog uitzag, zaten nog wat vastgekoekte restjes foundation. Haar gezicht was rood en ze had een pukkel op haar kin die er zeker niet had gezeten toen ze zich klaarmaakte om uit te gaan, dacht ze. Haar mond was slap en vochtig, en er zat iets op haar topje... Moeizaam boog Kelly haar hoofd om de shade op te nemen. Wijn, dacht ze versuft. Ze had rode wijn op haar kleren gemorst. Ze herinnerde zich vaag dat ze hysterisch had gelachen en de natte stof van zich af had gehouden, en iemand – een man die ze nooit eerder had ontmoet – had aangeboden eraan te zuigen om de wijn niet te verspillen, voordat Faye haar van hem had weggetrokken en nijdig in haar oor had gesist dat ze zich moest gedragen. Maar Kelly had haar erop gewezen, voor zover ze daarin was geslaagd, dat het leuke van deze avond juist was dat ze zich niet hoefde te gedragen, nu ze met de meiden een avond kon losgaan, op kroegentocht in Richmond. Opgetut, bezopen en in voor een feestje. Het was bijna vakantie; ze waren er allemaal aan toe geweest. Vooral zichzelf, nu ze het drie weken geleden had uitgemaakt met P.J. Hoewel, om precies te zijn had hij het uitgemaakt met haar. Twee jaar waren ze samen ge-

weest, en hij had alles vergooid om achter Vanessa Cobbet aan te gaan, die dikke slettenbak. Door de restanten van haar make-up heen gleed er een traan over Kelly's wang.

Ze waren thuis begonnen met witte wijn, terwijl ze zich aan het opmaken waren, en Kelly had toen al een paar glazen gedronken. Die kon ze wel gebruiken, tegen de zenuwen. Het was een goed begin van de avond geweest.

De toiletruimte achter haar draaide en schommelde. Kelly sloot haar ogen en leunde zwaar op de wastafel terwijl ze wachtte tot ze zich beter voelde. Ze had al overgegeven; ze had gedacht dat dat wel zou helpen. Achter haar werd een toiletdeur hard dichtgeslagen. Er schoof een magere vrouw van middelbare leeftijd langs haar heen met een tersluikse blik waaruit sprak: je bent veel te jong om er zo aan toe te zijn. Kelly dacht, maar had het lef niet om het te zeggen: en jij bent veel te oud om hier rond te lopen.

Het damestoilet, dat bestond uit twee wc-hokjes en twee wastafels, was heel krap en bevond zich in een afgeschot hoekje van het café. Het stonk er onbarmhartig naar luchtverfrisser en zurig zoete uitgebraakte wijn – dat laatste was Kelly's bijdrage geweest. Aan de inrichting kon je aflezen dat er sinds de jaren tachtig geen renovatie meer had plaatsgevonden: roze porseleinen sanitair en roze met brui-ne bloemetjesgordijnen die slap langs het matglas van het raam hingen. De rest van het café was er niet veel beter aan toe, hoewel het gedempte licht in de avonduren het allerergste aan het oog onttrok. De Jolly Boatman had betere tijden gekend, zo ook het merendeel van de clientèle, maar toch was het er druk met mensen die een avond uit drinken waren. De kroegen aan de rivier zaten allemaal vol; het was donderdagavond, het officieuze begin van het weekend, en iedereen zocht, net als Kelly, de gezelligheid op. Maar op een bepaald moment was het helemaal misgegaan. De anderen waren vertrokken, herinnerde ze zich flauw, en hadden haar gezegd een taxi te nemen als ze naar huis wilde gaan. Ze was toen met iemand aan het dansen, iemand die ze niet kende, en Faye had nog geprobeerd haar mee te krijgen, maar ze had geweigerd. Op dat moment leek het een goed idee. Nu kon ze zich eens laten gaan, had ze kans op een leuke avond. Ze hadden niet langer aangedrongen en hadden haar achtergelaten. Kel-

ly snapte niet wat haar beziel had toen ze hen liet gaan.

‘Ik ben straalbezopen,’ zei ze hardop terwijl ze probeerde oogcontact te krijgen met de benevelde figuur in de spiegel. ‘Ik moet naar huis.’

De inhoud van haar tas was in de wasbak terechtgekomen. Het leek ontzettend lang te duren voordat ze alles weer bij elkaar had; haar handen deden niet wat ze wilde en er lag zoveel: een pen, make-up, haar sleutels, een buskaartje, wat los muntgeld, drie sigaretten die uit het pakje waren gevallen en nu vol vochtige plekken zaten van de wastafel. Het dopje van de lipgloss was eraf en toen Kelly het moeizaam wilde oppakken, bleef er een kleverige rode drab op het roze porselein zitten. Heel even leek het wel bloed.

De herrie en de warmte sloegen haar letterlijk tegemoet toen ze de deur opentrok, en ze wankelde even terwijl ze probeerde te bedenken welke kant ze op moest. De deur naar de buitenwereld bevond zich ergens links, herinnerde ze zich vaag, waarna ze zich een weg door de menigte baande. Ze liep doelbewust, alsof ze nuchter was, met haar schouders naar achteren en haar hoofd omhoog. Niemand behalve Kelly zelf trapte erin.

Het was nog drukker in de buurt van de deur, waar rokers van en naar het terras met uitzicht op het water liepen.

‘Sorry,’ mompelde Kelly, toen ze er niet in slaagde zich met haar schouders een weg te banen langs een zwaargebouwde man, maar hij leek haar niet te horen en had kennelijk niet eens gemerkt dat ze tegen hem was opgebotst.

‘Zoek je een taxi, meisje? Laat me je helpen,’ zei een stem bij haar oor, terwijl ze een arm om haar middel voelde glijden. ‘Het is tijd om naar huis te gaan, jongedame.’

Zonder er bewust in toe te stemmen, merkte ze dat ze voortgang boekte en vlot en handig door de menigte werd geleid tot ze met haar begeleider in de koele buitenlucht stond. De nacht was helder, stil en koud, en het vroom al een beetje.

Ze draaide zich om, wilde haar redder in nood bedanken, en zag een vreemde, een man van haar vaders leeftijd of ouder. Kelly spande zich in om hem scherp in beeld te krijgen, want het gezicht van de man danste voor haar ogen. Ze zag een bril zonder montuur, haar dat

onnatuurlijk donker was, en een snor boven een mond die glimlachte, die bewoog en zei: 'Waar woon je mijn taxi staat vlak om de hoek kom toch mee dan breng ik je naar huis het is geen moeite het is niet ver ik heb niks beters te doen geef me je tas maar goed zo zijn dit je sleutels ik zorg wel dat je thuiskomt maak je geen zorgen. Je wilt nu toch niet alleen de straat op niet nu dat is immers niet veilig?'

Kelly merkte dat ze de man braaf volgde. Ze wilde eigenlijk haar tas terugpakken en zelf proberen thuis te komen, maar het leek makkelijker om met hem mee te gaan. Alleen al omdat haar voeten pijn deden; de laarzen met plateauzolen die er zo prachtig hadden uitgezien voordat ze van huis ging waren te krap bij haar tenen en haar hiel, en de schacht van haar rechterlaars zat te strak om haar kuit. Ze hadden veel te hoge hakken om er de lange weg naar huis mee af te leggen. En hij had gelijk; het was waarschijnlijk niet veilig om alleen over straat te gaan.

De man was aardig, dacht Kelly beneveld. Hij was beleefd, welgemanierd, attent. Zoals alle oudere mannen, toch? Ze wisten zich als een heer te gedragen. P.J. had haar hand nooit vastgehouden. P.J. had het autoportier nooit voor haar opengehouden en pas weer dichtgedaan als ze was gaan zitten (of neergezegen, om de waarheid te zeggen, maar ook toen was hij een echte heer gebleken, want hij had zijn blik vooruit gericht en niet op haar rok, die was opgekropen).

Meestal ging ze achterin zitten als ze een taxi nam, maar hij had het voorste portier opgedaan en ze wilde niet onbeleefd zijn.

Hij stapte in en startte de motor, en voordat hij wegreed hielp hij haar met haar gordel. Hij liet de motor onnodig grommen, en het geluid weerkaatste tegen de gebouwen aan weerskanten van de weg.

'Mag ik roken?' vroeg Kelly nogal baldadig, en ze keek ervan op dat hij knikte. De auto rook naar pepermunt en luchtverfrisser met dennengeur, twee sterke geuren die de zweem van benzine niet helemaal overvleugelden, alsof hij er bij de laatste tankbeurt wat van op zijn schoenen had gemorst. Ze vermoedde dat hij zelf niet rookte. Maar hij had het goed gevonden, dus heel bezwaarlijk zou hij het niet vinden.

De enige droge peuk in het pakje was de gelukssigaret, de laatste, degene die Kelly altijd omdraaide als ze een nieuw pakje openmaak-

te, zodat hij als een wit soldaatje afstak tegen de lichtbruine filters van de andere. Ze stak hem tussen haar lippen en vormde met haar hand een kom rondom het vlammetje van haar aansteker, een automatisme waarmee ze zich beschermde tegen een windvlaag die er niet was. Ze had de aansteker te hoog gedraaid; het vlammetje brandde haar pony er bijna af.

‘Kut.’ Ze knipperde een paar keer verschrikt en wierp de vreemdeling toen een schuldbevuste blik toe. ‘Sorry. Zulke woorden moet ik niet gebruiken.’

Hij haalde zijn schouders op. ‘Maakt mij niks uit. Hoe heet je?’

‘Kelly.’ Ze trok de zonneklep omlaag en bekeek zichzelf in het spiegeltje, plukte aan haar pony. ‘En u?’

Hij aarzelde even. ‘Dan.’

‘Waar kom je vandaan, Dan? Birmingham?’ Zijn accent kwam uit de Midlands, dacht ze, maar hij schudde zijn hoofd.

‘Hier uit de buurt.’

‘O ja?’

Hij knikte met zijn blik op de weg gericht. Kelly keek ook naar buiten en tuurde naar de winkels die ze voorbijreden. Ze fronste.

‘Dit is niet de goede weg.’

Hij antwoordde niet.

‘Dit is niet de goede weg,’ zei ze nogmaals, gegeneerd dat ze zich beklaagde terwijl hij zo hulpvaardig was. ‘Je bent verkeerd gereden. Daarnet had je linksaf gemoeten, niet rechtdoor.’

‘Deze weg is beter.’

‘Niet waar,’ zei Kelly geïrriteerd. ‘Ik weet heus wel hoe ik bij mijn eigen huis moet komen.’

De enige reactie hierop was dat hij schakelde en sneller ging rijden.

‘Hé,’ zei ze vermanend terwijl ze met haar hand steun zocht aan het dashboard, dat ruw aanvoelde van het opgehoopte vuil. ‘Doe even rustig aan, zeg.’

De auto reed hobbelen over de weg, iets te snel naar haar idee. Hij zag er nerveus uit, dacht ze, terwijl ze door stevig met haar ogen te knippen probeerde te focussen. Hij had gesprongen lippen waar hij telkens zijn tong overheen liet glijden. Kelly’s lippen begonnen

daardoor ook droog aan te voelen en ze moest zich inhouden om niet hetzelfde te doen. Opeens had ze het koud en voelde ze zich weer nuchter; de alcoholische roes maakte plaats voor angst. Wat had ze gedaan? Al die keren dat haar moeder haar had gewaarschuwd tegen vreemden, en nu zat ze toch in de auto bij een man die ze nooit eerder had gezien en die haar god weet waarheen reed op deze donkere donderdagavond. Er was iemand die jonge vrouwen vermoordde, volgens een kop uit haar vaders krant die ze had gezien. Vier meisjes dood, gedumpte en in brand gestoken. Meisjes zoals zij. De politie had geen flauw idee wie de dader was of hoe ze hem konden grijpen. Hij liep vrij rond en had het gemunt op kwetsbare vrouwen die alleen uit waren. Zelfs Kelly, die nooit veel aandacht had voor het nieuws, had van hem gehoord. Het was niet laat; er liepen nog mensen over straat, maar Kelly had zich nooit eerder zo alleen gevoeld.

‘Weet je wat, laat me er hier maar uit. Ik loop liever, als je het niet erg vindt.’

‘Maak je niet zo druk.’

De auto kwam zoemend tot stilstand voor een stoplicht. Kelly streek met haar hand langs het portier naast haar, op zoek naar de deurhendel.

‘Die is kapot,’ zei hij zonder om te kijken. ‘Je kunt hem alleen van buitenaf openendoen. Blijf nu eens rustig zitten en houd op met al dat gedoe.’

‘Ik wil eruit.’ Haar stem klonk nu hoger en had een hysterische bijklank die maakte dat de chauffeur zijn gezicht vertrok.

‘Houd je alsjeblieft even koest. Ik stop wel om je eruit te laten als je dat zo graag wilt.’ Hij sloeg een smalle straat met woonhuizen in; er stond een rij auto’s langs de kant. ‘Nergens plek om te parkeren. Even kijken of het verderop lukt.’

‘Verderop’ was een steeg met aan weerszijden tuinen, een doodlopend straatje waar niemand zicht op had, besefte Kelly met bonzend hart. Ze had het gevoel dat het elk moment uit haar borstkas kon springen. De auto ging langzamer rijden en stopte.

‘Wat is er aan de hand? Waarom stop je?’

‘Ik dacht dat je wilde uitstappen. Ik laat je eruit.’ Hij zette de mo-

tor af, deed de verlichting uit en het nachtelijk duister sloot zich om hen heen. Kelly zag alleen nog een silhouet naast zich zitten. Haar neusvleugels verwijdden zich; ze rook weer die geur van pepermunt en dat zweempje benzinelucht, en ze dacht aan de meisjes die lagen waar ze waren gedumpt, aan hun brandende lichamen, aan de krantenkoppen die melding maakten van de ‘vuurmoordenaar’, en ze hoorde hem bewegen en kon niet zien of hij zijn handen naar haar uitstreekte in die donkere auto, en zonder erover na te denken, zonder zich ervan bewust te zijn, reikte ze omlaag en pakte het mes dat haar broertje haar had gegeven, het mes dat hij mee naar school nam voor het geval hij bij een gevecht betrokken zou raken, het mes dat al urenlang tegen haar enkel gedrukt zat, de stiletto met het smalle lemmet en die akelig scherpe punt, en het was zelfs te donker om het lemmet te laten oplichten toen ze met haar linkerhand een lage beweging in zijn richting maakte, in de richting van het zachte gebied onder de ribbenkast maar boven de riem, en hij had geen tijd om te reageren voordat het mes in zijn lichaam zat en er weer uit was, en opnieuw zijn lichaam binnengleed, hoewel hij die keer wel probeerde het lemmet te grijpen toen Kelly het terugtrok, en het mes was nu donker en vochtig, en de man kreunde, en ze rook hem en ze rook bloed – net zo’n zoetige stank als in een slagerij op een warme dag –, en hij had zijn pis laten lopen, en ze besefte dat ze het uitschreeuwde, en haar hart sloeg zo hard als een trommel, zodat ze zelf niet eens kon verstaan wat ze zei. Maar ze bleef het zeggen terwijl ze over de stoel klauterde naar de achterbank van de auto en nerveus zocht naar de deurhendel en zich instinctief uit de auto liet vallen met haar handen druipend van het bloed, dat op de lak terecht kwam, en haar knieën knikten toen ze probeerde weg te rennen op haar stomme laarzen, en vergeten waren haar pijnlijke voeten. Ze mompelde het steeds voor zich uit toen ze het doodlopende straatje uit liep naar de huizen, naar iemand die haar kon helpen, terwijl haar adem haar longen in en uit werd gestoten met een geluid alsof iemand er een zaag met roestige tanden op losliet. Ze zei het tegen de vrouw die de deur opendeed en die het uitschreeuwde toen ze haar zo zag staan, en tegen de politie die kwam toen het alarmnummer was gebeld, en later in het ziekenhuis waar ze werd onderzocht tegen de artsen en ver-